

Östergarn ~ Gammelgarns
Hembygdsförening

MEDLEMSBREV APRIL 2024

FAGNING.

Fagningen i Delias Änge blir i år lördagen den 4 maj, 10.00. Lite senare än normalt, men det beror på den kalla våren och den sankna marken. Kaffet blir däremot lika varmt som normalt. Välkomna.

BARA TVÅ MÅNADER.

Längre än så är det inte till seglingarna i Katthammarsvik på midsommardagen. Så det är tur att Rolf Karlsson och Bob Geerars har påbörjat vårustningen. Först ut är Amiralen.

KUNGLIG GLANS.

Egen tjära är Kungen av Herrvik värd. Förra året brände föreningen närmare 400 liter prima tjära vid sådet i Sande. Förutom till båtarna ska tjäran bland annat användas till att smörja kvarnarna. I år hoppas vi dessutom kunna montera den nya axeln med sina vingor på Bengts kvarn.

FÖRENINGSLIV

Ukrainaafton i Hönshuset på Rodarve Lördagen den 2 mars ordnade Östergarn Gammalgarns Hembygdsförening Ukrainaafton till förmån för Gammalsvenskby och Föreningen Svenskbyborna. En hjärtefråga för många som på olika sätt bidrog till insamlingen. Privatpersoner och företag skänkte fina priser till lotteriet, folk satte in pengar och många kom till festen. Ett stort tack till alla som

Östergarns kyrkokör sjunger vårsånger.

FOTO: EVA ÖSTMAN

bidragit till att det kom in över 30 000 kr. Olof Thomsen och Sofia Hoas berättade

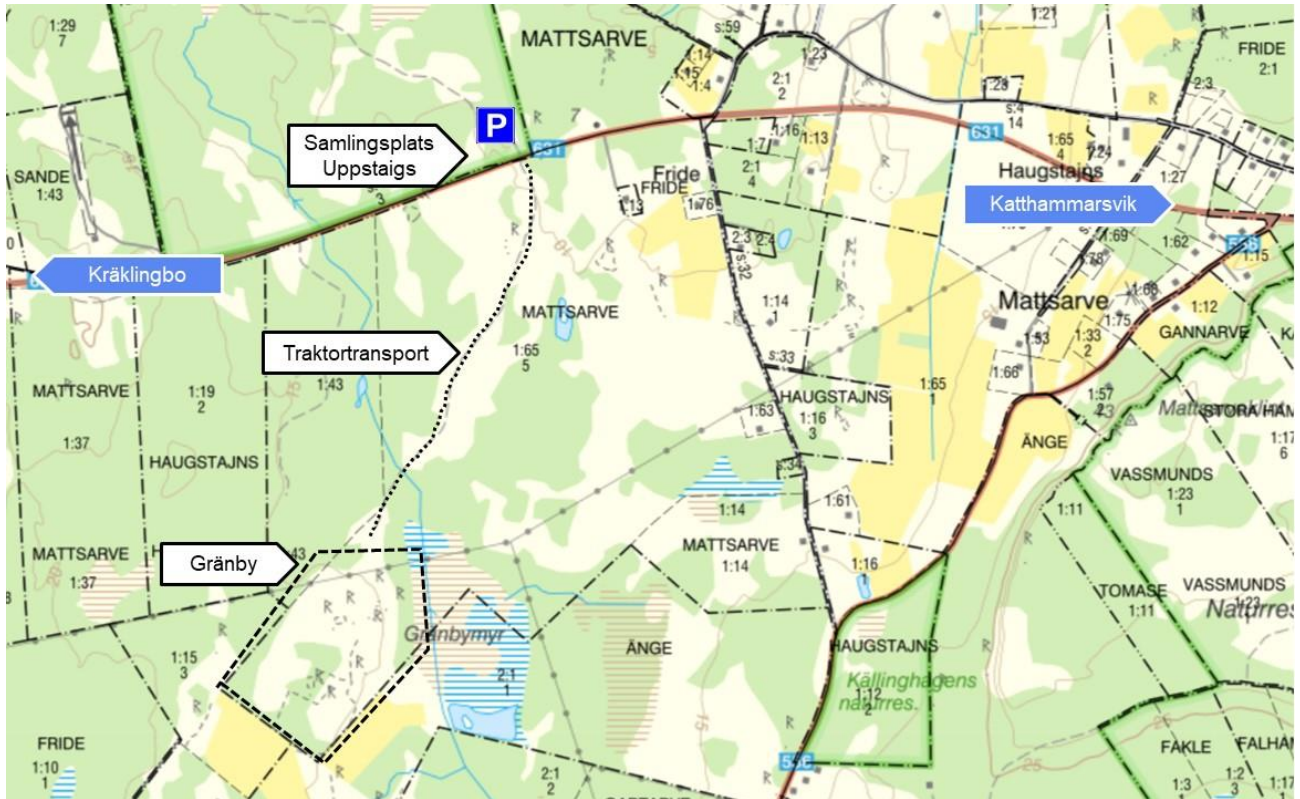
om historiken och nu läget i Gammalsvenskby. Vi hoppas att de inom kort

skall få leva i fred och frihet! Rödbetsoppa och verenny (pastaknyten med potatis och lök) serverades och till kaffet blev det den traditionella kakan som Maryann Buskas bakat. Östergarns kyrkokör sjöng vårsånger i somriga hattar. "Våra" ukrainare här ute har varit med och lagat mat och förberett, de är mycket tacksamma för det arbete som görs för dem och deras hemby.

Eva Östman

PRESSNYTT.

En trevlig liten notis i lokalpressen. Och en bra påminnelse om att vi måste hålla hoppet levande för Gammalsvenskby och fortsätta stötta Föreningen Svenskbyborna.

ARKEOLOGISK VANDRING

Succéer är till för att upprepas. Hösten 2022 ledde arkeologiprofessor Dan Carlsson en mycket uppskattad vandring i Davide. Förra året var planen att besöka det mycket intressanta Gränby änge i Gammelgarn, men tyvärr fungerade inte planeringen.

I år blev succén desto större. Två söndagar i april gav sig två grupper om 20 personer iväg med traktordragen djurtransport (tack Per-Johan och Björn Eriksson) från Uppstaigs till Gränby. Området är mycket rikt på fornlämningar, men ligger ganska avsides till. Tänk på att marken är utarrenderd och här går djur hela sommarhalvåret.

Dan Carlssons presentation kunde inte ha varit bättre. Stort tack från oss alla. Möjligtvis kunde SMHI bjudit till lite bättre. Nordan, snöbyar och nära noll. I slutet av april. Brrrr.

FÄRDIGSMAITAT

Åtminstone för vårsäsongen. Dessa flitiga smaitningsgubbar är väl fötjanta lite gofika. Varje lördag hela vintern har de jobbat på, så nu är lagren välfyllda. Nu ser vi fram mot en såideständning i Sande, en vacker försommarkväll. Tändningen är planerad till tisdagen den 4 juni.

ÅRETS VIPP, NU PÅ RODARVE

Den som vill kika närmare på det fina pris som Fyrsällskapet tilldelat vår förening kan nu göra det i lugn och ro på Rodarve. Vippfyren är tillverkad av en modellbyggare på Sjöhistoriska museet. Priset fick vi för vårt fleråriga arbete att sanera och återställa Gamla Fyren på Östergarnsholm efter den omfattande skada som uppkommit efter ett angrepp av hussvamp.

Hela processen finns dokumenterad i bok med namnet Räddningen av Gamla Fyren. Den kommer till sommaren ut i en andra upplaga (den första sålde slut) som dessutom är uppdaterad med fler bilder och lite ny text.

Dessutom har det gjorts spännande fyrrelateradefynd när Sjöfartsverket städade i sina förråd i Norrköping. Vad detta kan leda till vet ingen än.

ÅRETS PROGRAM

Baserat på årets verksamhetsplan ser vi fram mot ett aktivt år. Det är mycket vi redan gjort och vi har mycket mer på gång under resten av 2024. Några av hållpunkterna är som följer:

Januari	27/1 Buldardag på Rodarve.
Februari	2/3 Ukraina-afton.
Mars	17/3 Årsmöte. Fortsatt arbete med museiloftet och samlingarna. Fortsatt smaitning.
April	Strandstädning påbörjas. Fortsatt rustning av båtar och bodar. Nytt bandtun på båtsmanstorpet. 21/4 & 28/4 Arkeologisk vandring med Dan Carlsson.
<hr/>	
Maj	4/5 Fagning i Delias änge. Städning vid kalkugn och milstenar. Strandstädning under maj. 25/5 Städdag vid Rodarve, Torpet och Kastalen. Förberedelser inför renovering av Bengts kvarn.
Juni	4/6 Såideständning vid Sande. Tårtlotteri. Sjösättning av Kungen, Amiralen, Moffas Peiku & Adolf Bratt Allmogesegling i Katthammarsvik. Uppföljning av arbetena på Gamla Fyren. Montering av axel och tjärsmörjning på Bengts kvarn.
Juli	Prova-på-seglingar för intresserade i Katthammarsvik. Kastalen hålls öppen dagligen. Hembygdsmuséet hålls öppet onsdagar & lördagar. 23/7 Barnens Hembygdsdag på Rodarve. 27/7 Torpfest vid Sysne. Slätter i Delias änge.
Augusti	7/8 Medeltidsmarknad i Gammelgarn. 18/8 Fyrdagen i Grynge.
September	Torrsättning av båtarna. 7/9 & 8/9 Kulturarvsdagar på Rodarve.
Oktober	19/10 Höstfest
December	7/12 Adventskaffe på Rodarve.

FLER GUIDER SÖKES

Vi är många som är med och jobbar i föreningen, men vi blir gärna fler. Kastalkommittén har redan utökats med några frivilliga. Museikommittén ser fram mot **fler museiguideer** till vårt fina Gårdsmuseum på Rodarve. Är du intresserad så kontakta Gunvor eller Bengt Nilsson.

HARRYS KLUBBA

Vår förening har en helt unik ordförandeklubba. Den är ett fantastiskt välgjort sjömansarbete av Harry Klingvall och är så fin och välbehållen att vi knappt törs använda den annat än på årsmötena. Men nu ska den få fungera som vinjett till vad som förhoppningsvis blir regelbundna rapporter här i medlemsbrev från styrelsens arbete.

RAPPORT FRÅN STYRELSEN

Protokollet från senaste årsmötet finns nu att läsa på föreningens hemsida. Där finns även mycket annat intressant att ta del av, inte minst fina bilder och filmer, nya såväl som gamla. Däremot kommer vi inte att publicera de löpande **styrelseprotokollen**. Hur vi ska förfara med de protokoll som finns på hemsidan idag ska en ny tillsatt kommitté se över. Kommittén ska även se över föreningens **stadgar**, vilket kan vara hög tid eftersom de senast fick en översyn 2004. Bakgrunden till detta framgår av årsmötesprotokollet.

VÅR, MEN...

Det ljusnar, som det brukar så här års om man enbart ser till solens återkomst. Men nog ser det ganska mörkt ut för övrigt i vår omvärld, en omvärld som kryper allt närmare. Vi är säkert många som funderar över hur det kunde bli så här, såg vi det inte komma. Därför kan jag känna stor tacksamhet över initiativet till att **stärka det lokala civilförsvaret** (till dels kallat Stark Socken) som bland andra Länsstyrelsen, Regionen och Röda Korset tagit. Det syftar till att inventera vad vi kan göra här lokalt på Östergarnslandet för att öka vår motståndskraft i krig. Ett givande **samrådsmöte** hölls i Östergarns Bygdegård den 24 april under klok ledning av PO Sahlberg. I det perspektivet har vi i Hembygdsföreningen mycket att bidra med, rent av ett *ansvar* att bidra.

En viktig del av detta är att fortsätta livet som vanligt, att umgås, att träffa varandra, att ha det trevligt. Särskilt mycket ser jag fram mot sommarens nyhet; **Barnens Hembygdsdag** på Rodarve den 23 juli. Jag hoppas det blir en fulltäff.

Till dess ber jag att få önska en **värmande Valborg**

Jan Åberg, ordförande

PS. Glöm inte **medlemsavgiften** (100 kr till Swish 123 158 6304 eller Bg 637-8806).

Anmäl gärna din e-mailadress till gunillawdahlin@gmail.com så missar du inga medlemsbrev eller andra utskick. Betalar du dessutom före den 1 juni, deltar du automatiskt i det årliga och mycket uppskattade **tårtlotteriet**.